

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.
Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára
házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 8 frt. — kr.
Fél évre 4 frt. — kr.
Negyed évre 2 frt. — kr.
Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelinktől 4 — nem megrendelinktől 6 kr-ért ígattatik be.
Lapunk számára hirdetéseket felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórcaz.
Bécsben: Oppelik L. és Moss Rudolf, Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyiltérben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

☛ **Kéziratok nem küldetnek vissza.** ☛

A székesfejérvári 1879. évi országos kiállítás hivatalos lapja.

KIÁLLITÁSI ROVAT.

A kiállítási csoportok t. elnökeihez!

A jövő év tavaszán Székesfejérvárott rendezendő országos kiállítás sikere érdekében, van szerencsénk a t. elnök urat kéri, sziveskednének a kiállításbani részvételre nézve csoportjaikban levő megkeresendők kimutatását 10 nap alatt annál is inkább elküldeni, miután az ügy fontossága — tekintve az idő előhaladását — részünkről serény munkásságot igényel; bátrak vagyunk egyuttal nemes vállalatunk teljes buzgalommal felkarolását becses figyelmükbe ajánlani.

Székesfejérvárott, 1878. nov. 16.

Hazafiai üdvözléssel:

Manhold Antal, Gr. **Zichy Jenő,**
kiállítási titkár. bizotts. elnök.

Meghívás.

Az országos kiállítás irodai- és pénztáruági bizottsága **folyó hó 17-én** (vasárnapon) d. u. 4 órakor az irodahelyiségben ülést tart.

A kiállítási végrehajtó bizottság **folyó hó 18-án** (hétfőn) d. u. 3 órakor saját helyiségében ülést tart, melyre a tag urak tisztelettel meghívotnak.

A gyümölcsstenyésztés érdekében.

I.

E becses lapban, mely a szellemi s anyagi téren minden jót és nemest magába

ölel, jeles értekezéseket olvastam G. és M. uraktól a gyümölcsstenyésztésről, ez buditott engemet is, hogy e fontos tárgyhöz hozzászóljak s különösen annak anyagi oldalát feltüntessem, reménylve, hogy szerkesztő ur, becses lapjában, mely gazdasági egyletünknek is közlönye, helyet adand igénytelen közleményemnek.

A gyümölcsstenyésztés előnyeit s hasznait nálunk nem igen akarják elismerni s méltányolni. Kivált faluhelyeken számos nagyobb területet lehet látni, melyen egyetlen fa sem áll, pedig kedvező fekvésénél fogva a legalkalmasabb volna a gyümölcsstenyésztésre.

Vannak hála Istennek nekünk is vidékeink, melyek belátták, hogy a gazdaszat ez ága a legjövendőbb s roppant pénzösszeget vesznek be évenként az elárúsított gyümölcsből. Hogy többet ne említsek, ott van példa előttünk Kecskemét.

En azt hiszem, hogy másutt is így lenne, csak az egyesek buzdító példákat látnának, melyek őket megszokott télenységök s közönyösségökből felelőnek s bebizonyítanák, hogy eddigi hanyagságuk által mennyi szép nyeresémet elvesztettek.

Míg a világ világ lesz, mindig találkoznak nyalánkok, a kik busásan megfizetik a korai terméseket. Udvarokban, kertések közt sokkal hamarabb érik a gyümölcs, mint szabadban, védte helyen; de ez senkit ne tartóztasson vissza, mert az eredmény mindkét helyen kecsgetető.

Hála Istennek vannak jeles pomológusaink, a kiknél minden vidék megkapja a talajához alkalmas fákat. Hogy ezek mi nemhez tartoznak, nem veendő tekintetbe,

födolog az, hogy jó fajuk legyenek, mert a jó fajú gyümölcsnek mindig van kelen-dősége.

Angolországban a gyümölcsfogyasztás bámulatos s mivel az egész ország helyzete s éghajlatánál fogva kevés gyümölcsöt tenyész, iszonyu mennyiségű a bevétel. Egy angol szaklapban következő közleményt lehet olvasni: „Franciaország, Hollandia, Spanyolország, Portugallia, Olaszország s a Jersey sziget ellát szőlő, dinnye és fügevel. Roppant mennyiségű almát s körtét szolgáltat Franciaország s Amerika, például 1874-ben 63,743,540 kilogram gyümölcsöt szállítottak csak Franciaországból. Az angolok által fizetett ár annyira kecsgetető s ingerlő a tenyésztőkre, hogy gyümölcsstenyésztésüket évről-évre fokozzák és igen helyesen cselekszik, mert az Angolországba vitt gyümölcsökért — meszerüti kimondani is — 150 millió frank folyik be Franciaországba. Ez a roppant pénzösszeg megérdemli, hogy kissé gondolkozunk fölötte. A behozott gyümölcsök közt van sok, melynek tenyészése Angliának nem sikerülne s így ostobaság volna a többi országgal versenyezni. Azért hagyjuk az ananászt Amerikának, a fügét, narancsot Olaszországnak, a szőlőt Franciaországnak: azonban, hogy alma s körtéért milliókat ne fizessünk idegen országban: szemeljünk ki itthon területeket s magunk tenyészszük azon gyümölcsöket, melyek nálunk is megteremnek.”

Ha már a gazdag angolok is ezt a kérdést vetik fel: mennyivel illőbb, hogy mi szegény magyarok gyakrabban foglalkozunk e kérdéssel. Csak tekintsünk szét, bárhol is mennyi üres helyet találunk, me-

lyet bármilyen gyümölcsfával be lehetne ültetni s a most parlagon álló területet jövendelővé tenni.

Nem kell figyelmen kívül hagyni, hogy a gyümölcsfogyasztás évről-évre emelkedik. Ha gyümölcsstenyésztésünk csak annyira megy, hogy termésünket magunk elhasználjuk: még az is nyereség reánk nézve, mert gyümölcsért nem adunk ki pénzt s ez is nyereség.

Hogy azonban hosszadalmas ne legyen, engedelmével következő levelemben számokkal fogom bebizonyítani, hogy a gyümölcsstenyésztés mily roppant jövedelmet visz be egyes országokba; számokkal, melyek nem hazudnak. *Egy pomológus.*

Kiállítási ügy.

Motto: Quidquid agis prudenter agas et respice finem.

Nem örömet teszszük, mert fogadásunk tartja, hogy a kiállítási ügyhöz pro és contra befejezéséig nem fogunk szólni s csupán a száraz tények regisztrálására szoritkozunk; de miután a kiállítás körül oly visszas dolgok történek, melyek a kiállítás renomméját rontják s az egészet csudálatos alakban tüntetik fel különösen a vidéki közönség előtt: ellenállhatlan kötelességünknek tartjuk fogadásunk ellenére felszólalni.

A kiállítás egyik hivatalos lapja darab idő óta folytonosan szutyongatja a végrehajtó bizottságot s annak elnökét. Ezt Bakai Nándor készpénzül fogadván az „Egyetértés”-ben neki ront a végrehajtó bizottságnak s nem tetszését fejezi ki, hogy a sallang után futkosó arisztokrácia egyik tagja áll az ügy élén; nem tetszését fejezi ki, hogy a főhelyiség valami katonai épületre esik, mert attól fél, hogy Rittmeisterek vezetendik az

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Török vértanuk.

Puska roppan, ágyú dörren...
Vérbe fulva már az ellen! —
Lánczra veritén a vezérek,
Török ifjak, jó vitézek.

No! hát elő vad pogányok!
Hadd olvasunk törvényt rátok. —
S mind a hárman előlépnek,
Török ifjak, jó vitézek.

Remegjete, sápadjatok,
Halálkeze van rajtatok! —
És daczosan összenéznek,
Török ifjak, jó vitézek.

Megdördül a tiszta égbolt;
Elsötétül a fényes hold;
Zöngé kobzon sír az ének:
Török ifjak — holt vitézek!

— Puska nem szól, ágyú hallgat...
A hódító nyugton albat:
Török nemzet szabadsága,
Eltiportan, melyre ásva!

Felriadva madár röppen...
Zordon sirok zára zörren,
És mélyükből mind kikelnek,
Török ifjak, holt vitézek.

S Bosna mentén merre szállnak,
A nyomukban véresárnyak,
S e kavargó szellemserg
Halkan bívós imát rebeg:

„Dicső Allah! ott az égbe,
Hires Árpád korcsult népe,
Ne tudja be vétkül néked,
Hogy feledted esküvésed!”

Béla.

Az én albumom.

Ne gondolják drága szépeim! hogy én valami levegőben járó phantasta volnék. Hogy én csak lantolok egyre-másra, a halovány holdra bámulva (arra legkevésbé!), mikor csak verselésre ösztökél e lapnak tekintetes és nemes szerkesztője (ő legkevésbé!)... Ne gondolják, hogy az én gondolataim, eszméim, érzéseim, melyeket én nyiltan és elfogulatlanul szívök elé tárok — csupa testetlen igék voinának!... Oh nekem nemcsak eszményképeim vannak; nekem vannak fényképeim is. Az én albumom....

Én nem szoktam a fényképeket sem venni, sem kérni; s a kik ezt már tudják, viseltetnek irántam oly gyöngédséggel, hogy vagy saját jószántokból adják, vagy úgy csempészik albumomba. — Igen természetes aztán, hogy e gyöngémet csak azok ismervén, kikkel nem ephemér történetek vagy vonzalmak kötnek össze, olyan alig ismert notabilitások, olyan fél-ismerősök az én albumomban nincsenek.

.....
Szép barna kis lány, lesütött szemekkel, piruló arczoddal! Emlékezel-e még erre az időre, mikor legelőször találkoztunk. Nem mondom hogy: láttalak. Mert épen

szembekötődött játszottunk s épen az én szemem volt bekötve, mikor jöttél. Hogy aztán akkor nyilt fel a szemem, mikor meg hagyta magadat fogni, mikor meg hagyta magadat ölelni — annak nem én voltam az oka....

Ez volt egész történetünk. Egy szem-bekötődési. A véletlen hozott karjaimba, a véletlen szakított ki onnan. Altattam magamat, mikor megláttalak. Daczolni akartam a láthatatlannal, daczolni akartam azzal, a kivel nem birtam daczolni. El akartam hitetni magammal, hogy téged szeretlek, mert szeretni akarlak, s nem azt, a kit szeretnem kell.

Oh legyen átkozott ez akarat eltökélésének percze, legyen átkozott a percz, melyben a sors kaczagó Eryse, a te hű szived dobtá elem törendő játék-szerűl, Mint Ágnes asszonynak a kimoshatlan vérfolt, úgy tűnik elem-elem a te kisirt szemed, a te fehér arczod... Örökös vád, fel-felszakadó sebhely a lelkemen....

Járj társaságokba, járj mulatni, enyelegni, szórakozni... Hadd halljam hírét, hogy immár pirosabb lón a te fehér orcád, már mosolyogsz is... sőt tudsz nevetni, kaczagni....

Vagy sirj, sirj csöndes éjen fehér nyoszolyában; sirj, jajong, óh csak kiáltsd túl szived bánatának panaszos fojtott jajongását!

Én a mámor bódító rózsatengerébe fojtom a vád kintzó Eryniát... Üldöző kiál-

tásaikat harsogja túl örült zenének örült ujjongása.

Feledj el, hogy én is feledhessek. Oh bárcsak azzal fogadnál, ha még egyszer találkoznék az életben:

— Nincs szerencsém!

Mily örömmel mondanám rá:

— Én sem ismerem kegyedet.

Oh, mert így fájdalmam vagy. Mert szánnom kell, hogy nem tudlak szeretni!
...Tovább, tovább! Fordítsunk csak egyre!

Szép halovány leány... Gyermekkorom derült égének hajnalcsillaga. Szerettem őt, mint gyermek azon érzelmek egyesült hevével, melylyel anyát, testvért, barátot szeretünk. Fehér leány, hányatva most iránytű s vitorla; s kormány nélküli kalózhajó, roncsán a szerencsétlenségnek! Egy perczben magasan fel, más perczben mélyen le... Mért nem volt ősz apád — nyugodjék békén! — oly gazdag, mint a pék, kinek leányát az urfi elvette!... Ma boldog, holnap boldogtalan, ma mosoly, holnap köny... holnapután meglehet csak egy sirirat, melyen csupán ez áll:

Meghalt, mert szeretett....

Kinn borul az ég, a csillagok tűnnek egyre-másra. Hűvös szellő sohajtoz a fák közt, hajtogatja a sárga lombokat. Az avar csodás-titkosan meg-megzörren.

Tovább, tovább!

Hát te kevély, büszke czímeres delnő! kinek megtanítanám a magyart szeretni, te is itt vagy? Mit keresel te itten ezek

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Megjelent a Somogyi Ede által szerkesztett „Magyar Lexicon“ 13- s 14-dik füzeté gazdag s tudományos tartalommal. A 13-ik füzet melléklete a magyar koronázási jelvények s 14-ik Magyarországi térképe. Ajánljuk ez olesen megszerzéséhez s mivel embernek nélkülözhetlen folyóiratot.

* Megjelent a „Székesfejvári naptár“ 1879-ik évre. A szerkesztés és kiállítás dícséretére válik Szammer Imrénének; de azért tanácsoljuk, hogy jövőre kevesebb adomát, nehogy azt mondják róla, hogy adomagyűjtemény. Nem árt egy népies beszély. — Ara csak 30 kr.

Hireink.

— **Tánczestélyek.** A Vörösmarty-kör választmánya a kör tagjai körében nyilvánult közöhangságnak engedve elhatározta, hogy a tél folytatásán saját termeiben a társas élet vidámítására s részben saját pénztára javára tánczestélyeket rendez. Meghívati fognak a kör tagjai, családjaikkal és esetleg általuk bevezetendő vendégeikkel. — Belépti díj: egyes személyre 1 fr., egész családra 2 fr. A tánczestélyek rendezésére az igazgató által a kör ifjabb tagjai közül fognak néhányan felkérteni. A legközelebb (talán a jövő héten) tartandó tánczestély napja, valamint a rendezők nevei közelebb tudtúl adadni fognak. — Igen czélszerű és hasznos intézkedés az, hogy a meghívásban azon kérelem fog a hölgyekhez intézteni, miszerint egyszerű öltönyben jelenjenek meg. Ezen estélyek, kedélyes házi estélyek jellegűek; meg kell bérni, a drága, pompás női toillettek bemutatására nem alkalmasak, sőt azok kivetkeztenék az estélyt kedélyes jellegéből; miért is a megjelenő hölgyek becses figyelmébe a fentebbi figyelmeztetést? Kiválólag ajánljuk.

— **Színházi műsorozat.** Szombat, nov. 16-án: „Fourchambault“, először. Vasárnap, nov. 17-én: „Falurossza.“ Hétfő, nov. 18-án: „Fourchambault“, másodszor. Kedd, nov. 19-én: „Figaro lakadalmá.“ Kényd jávára. Szerda, nov. 20-án: „Férj az ajtó előtt“ és „Dicsőség bajjal jár.“ Csütörtök, nov. 21-én: „Csók.“ Péntek, nov. 22-én: Szünet. Szombat, nov. 23-kán: „Fatinitca.“ Vasárnap, nov. 24-én: „Malom alatt“, először.

— **A novembri előléptetéseknél** a 69. számú Jelláchich nevet viselő gyalogezrednél hadnagyokká kinevezettek Magos József hadapród, Honsig Ferenc hadapród, Riesz Tivadar hadapród, Kompa Károly hadapród, Brklian Márton hadapród.

— **A megyei árvapenzkezésre** vonatkozó szabályzat is elkészült s közelebb fog e tárgyban tanácskozási tartatni, melyen ez tárgyalatik és azután a miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztetik.

— **A moori kir. aljárásbíró Radnich János** ur ezen állásáról lemondott. Az állásra már pályázat is hirdettetett.

— **A jövő évi országos kiállítás XVII.** csoportjának vezénylő bizottsága szerdán tartott ülést Pauer János ur elnökle alatt a kiállítás irodában. Az ülés először is megállapította a névsort, melynek alapján a felhívás széküldetni fog. Azután Hattyuffy Dezső azon indítványa tárgyalatott, hogy a régészeti kiállítás tárgyai, melyek nem eladási szándékkal állítanak ki, térdíjmentességben részesüljenek, az indítvány elfogadtatván, annak alapján a végrehajtó bizottsághoz előterjesztés tétetik, végre megkerestetni határozatott a végrehajtó bizottság az iránt is, vajlon a műemlékek s régészeti tárgyak kiállítását hol s mily helyiségben szándékozik felállítani, miután a helyiség kérdése e tárgyakra nézve igen fontos.

— **A megyétér nyilvános hely** ugyan, de még sem arra való, hogy itt katonatiszti lovak tanítassanak, miután az utóbbi napokban gyakran használatik e hely e célra, figyelmeztetjük rendőrségünket, hogy már közbiztonsági szempontból is ezt tiltsa be.

— **A székesfejvári Vörösmarty-kör** által deczemb. 1-ső napján, mint Vörösmarty Mihály nagy költő születése évfordulóján ünnepélyes felolvasási estély rendeztetik, mely igen érdekes és élvezetesnek ígérkezik. A felolvasási ünnepélyt a kör újjon választott derék igazgatója Bóné Géza fogja megnyitni, azután Mészáros Amand Vörösmartytól fog előadni, dr. Neumann Armin pedig érdekes tárgy felolvasást tartand. Igen örülünk, hogy a kör ismét egész erővel törekszik hivatásának megfelelni s társas életünk terén élénkséget ébreszteni. A kör ezáltal legszebb feladatát teljesíti.

— **Az adófelügyelő urnak** uglátszik nagy kedve tellik abban, ha a közigazgatási bizottságban e megye szolgabírát meghurcolja, így közelebb is a kedden tartott közigazgatási bizottsági ülésen az összes járási szolgabírókat felelőségre vonatni akarta, azonban indítványa el nem fogadtatott. A jelenlegi szomorú viszonyok közt beláthatnánk adófelügyelő ur, hogy nem a járási szolgabírók okai az adóhátraléknak, hanem a néptulságos terhelése, mert ugyan mit vessz el a nyomorult néptől, hiszen nincs semmi.

ügyet; nem tetszését fejezi ki, hogy protektor után néznek stb. megleczkézteti a bizottságot. Ezen alaptalan felajánlásra czáfolatot közöl a „Pesti Napló“ s megmondja Bakai Nándornak, hogy ha ismerné a helyi egyenetlenség indokait, nem vádolná a kiállítás vezérferfiat hanyagsággal, mert azok megteszik a magok kötelességét.

Hasonló szemlemben levelet intéz Bakai Nándorhoz Pribék Antal s igyekszik a tévelygőt jó utra vezetni s hamis adatokra épített vádjait egyenkint megczáfolni: azonban mind a „Pesti Napló“ levelezője, mind Pribék Antal kerülgetik az ügy mérges oldalát, mint macska a forró kását s egyik sem üt a szeg fejére s ez az a mi a kiállítás ügyének legjobban árt.

A két levél nem csillapította le a rosza-akarattal felvert port, s hogy a felkavart folyamat rendes medrébe terelje, hozzászól az ügyhöz Gelléri Mór is az „Alföldi ipar lap“ szerkesztője és pedig több bátorsággal, mint a két első s némileg rámutat a baj forrására. Nem helyesli Bakai Nándor felszólalása irányát s kimondja, hogy a kiállítás iránti aggályokat az egyik hivatalos lap támadásai s kifakadásai okozták s azt tanácsolja szerkesztő barátjának, hogy a szennyes otthon mossa.

Ezeket előrebocsátva, azt kérjük kiállításunk vezérferfiától, mit mondanánk kormányunkról, ha eltűrné, hogy hivatalos lapja a szélballal egy követ fuja, az ő vád alá helyezése mellett agítálna? Erre csak egy felelet van s az a feleletet a bizottság erélye adhatja meg és ha megadta, fogadja el most és jövőre azt a mit czikkünk jellegéül felvettünk. Szerk.

Iparosaink.

A jövő évi országos kiállítás immár a küszöbön van s országoszte mindent elkövetnek, hogy az minél fényesebb sikerű legyen; nemcsak egyesek készülnek, de sőt városok s hatóságok is oda hatnak, hogy a siker minél teljesebb legyen.

Eddig még csak mi voltunk hátra — a kiállítás székhelye — pedig, ha mások érdekel viseltetnek a kiállítás iránt, nekünk még inkább oda kell törekednünk, hogy e kiállítás semmi kívánni valót ne hagyjon hátra. Városunk s megyénk közönségének tehát, kettőzött erővel kell oda hatnia, hogy minden, mi figyelemre méltó s arra érdemes kiállítva legyen.

Első sorban áll iparunk, első sorban tehát sorakozni kell iparosainknak s minden áron szép eredményt elérni. Azonban ez csak úgy történhetik meg, ha iparosaink minden erejüket megfeszítik. Városunkban az iparos osztály egyike lakosságunk zömének, épen azért szívesen lenne reánk nézve az, ha iparkiállításunk mi lennénk leggyérebben képviselve. Sorakozni kell tehát iparosainknak.

Mindenki tegye meg kötelességét és siessen bármily kicsinek látszó művel is a kiállítás sikerét előmozdítani. Ne féljenek iparosaink e kiállítástól, ne gondoljanak valamely emberfeletti dolgokat, miket itt ki kellene állítani, hanem mindegyik saját iparából czélszerű, ügyesen kidolgozott tárgyakat készítsen. Nem világhírű remek vagy művekről van itt szó, hanem arról, hogy

között. Ezeknek nincs se kilencz se hét águ koronájuk. Nem pirulsz el?...

Nem. Kevélyen villogtatja szemét és bűvölő büszkén mosolyg.

Valamit akarsz tán mondani, de vissza tart ugy-e az etiquette? Mon dieu! mily blamage! Még messaliance bolond-gombája nöhetné ki magát belőle. ...

„O bewahr!“

Vagy arra vársz, hogy én mondjam?

„Quod Deus avertat!“

No. ... Ne tréfáljunk az ilyesmivel. Nem

jó ebből komédiát üzni!...

Ablakomat kihajtotta a szél, s elébem dobott egy sárgult levelet. Kezd az eső esni csöndesen... csöndesen...

Unalmassá kezd válni a multság. Ti a mult sirjai fölött bolyongó halottak, ti az élet őrlőgő villi-tánczba ragadó szellemek... hagyjatok el, hagyjatok el!

Tovább-tovább...

Hah! É fekete lap —

Tovább! Egyszerre tized, egyszerre huszat... El valamennyit!

Itt van... Szörnyű kép!... Egy üres lap.

Egy kép, a mely nincs itt, és mégis itt van. Itt van; és hiába fordulok el tőle, ott van, a hova nézek. Nézek az égre, ott látom. Nézek a sírba, az oltárképre, a fűre, a fára, virágra, a lefutó csillagra... Mindenütt ott van. Behunyom szememet, hogy sehová se nézhessek... Akkor is csak látom, óh hogy mindenütt ott látom! Mindig csak ott látom. Mennyire ráillenek a szavak:

minden iparos saját iparából készítsen s állítson ki oly tárgyat, mely hasznos s célirányos s azon igényeknek, melyeket betölteni hivatva van — megfelelel.

Azért tartjuk ezt szükségesnek a megemlítésre, mert sokan iparosaink közül azon balhiedelemben vannak, hogy ide csak műremekek valók.

Ne ijedjünk vissza tehát, hanem inkább oda kell hatnunk, hogy a mi iparunk az ország többi vidékei ipara mellett feltűnést keltsen, mert ezáltal csak hasznunkat mozdítjuk elő. A siker előmozdítja a keresletet s iparunknak megállapítja hitelét.

Örömmel üdvözöljük ezért a vasárnapi iparos-ülés eredményét, őszintén örvendünk azon, hogy iparosaink oly szép számmal jelentkeztek a kiállításra.

A nemes verseny terén találkozoznak s iparkodjanak azon, hogy a haza egyéb vidékei mellett feltűnést keltsenek.

A vasárnapi ülés fényesen igazolta, hogy iparosaink érdekekkel viseltetnek a kiállítás iránt, most óhajtjuk, hogy ne csüggedjenek, hanem teljes erővel iparkodjanak minél szebb eredményre a kiállításra megjelenni. Az idő rövid. A napok már számlálva vannak, a kiállítástól 5 hó választ csak el; ez ugyan elég idő munkára, de késmi többé nem szabad.

A sikert saját érdekünk követeli, mert a kiállítás fénye városunkra sugárzik s abból szellemi s anyagi hasznót csak mi nyerhetünk. Ki törekednék tehát sikerre, ha mi nem. Idegentől nem várhatunk oly áldozó készséget és törekvést, mint saját magunktól akkor, midőn saját érdekünkéről van szó.

Iparosainkhoz szoltunk, reméljük, hogy nem hangzik el szavunk. Legyünk résen és segítünk magunkon. Sz—i.

Sport.

Közygyűlésre meghívás. A székesfejvári kocsolyázó-egyesület jövő vasárnap (nov. 17-én) délután 3 órakor, a város ház nagytermében rendez évi közygyűlést tartandja, melyre az egyesület tagjai minél számosabban megjelenni kéretnek.

Ez alkalommal az egyesület vagyoni állapotának előterjesztése mellett, az elnöki tiszt betöltése is napirendre kerül.

Az elnökség.

KÖZGAZDÁSZAT.

Utasítás

a fedezetési állomások felügyeletével megbizott lötenyészési bizottmányi tagok számára.

A bizottmányi elnök által az egyes fedezetési állomások felügyeletével megbizott tagok két főirányban érvényesítendik befolyásukat:

1-ör. Odahatnak, hogy a nép a józan tenyésztés elveit megismerje s ez által az uralgó előítéletektől és balhiedelmektől megszokják; kijelölik az állomáson levő mének közül azt, mely a fedezetésre hozott kanca alkotásának és eredetének legjobban megfelel; s arra serkentik a tenyésztőket, hogy kanczáikat legalább közvetlenül a fedezetés előtt és után jobb tartásban részesítsen, valamint a sárlási időszakot kellőleg felhasználják.

Ájtathatom majd a kerek világot,
Hol kép toltú a képre,
Kontár — egész itt, ott titkos kezeknek
Művészi töredéke...
Jön zajra-zaj, jöhet varázs varázsra,
Hullám csap át hullámon...
Én mindenitt csak a te hangod hallom
S halovány arczod látom!

Vagy róla mondta Petőfi, vagy legalább őt álmolta maga elé eszménykép gyanánt, mikor azt a dalt írta:

Ez a világ, a milyen nagy
Te galambom oly kicsiny vagy;
De ha téged birhatnák!
E világról nem adnának!

„Ő volt mindenem, őt elvesztettem. Most koldus vagyok, hajótörött, a kinek minden kincse a tengerfenékre szállott alá.“ Mondhatnám most rettenetes arczullattal, ha teszem fel — Dengi János volnék.

Hohohó! Dehogy mondjuk! Hát ez a legutolsó fénykép... Ej-ej! miért van ez épen legutól téve. Bizonyosan ez a legkedvesebb, a legszeretettebb!

Igen; nincs mit titkolnom. Ha már egyszer idáig jutottunk bevallom az egészet.

Igen. A legkedvesebb, a legszeretettebb. Mert szeret és hű hozzám. Hű is lesz tudom, pedig nem is esküdött meg rá, hű lesz a sirig, a fejfáig s ha van másvilág, a másvilágon is! Velem jó, velem megy, hű kísérom, hű társam. Szivem fele, kenyerem fele az övé. Igen őt szeretem. Több: imádom!

Ki ő? kérdik drága szépeim tán?...

Ez Néró, hű kutyám.

Ezt magam fényképeztettem le.

Ez szeret és hű hozzám.

Fülő Lajos.

nálván, a meddőségi s elvetési eseteknek lehetőleg elejét vegyék.

Szóval legfontosabb teendője az állomás felügyelőnek: befolyást gyakorolni az apalovak választására és kancaanyagának kellő gondozására.

2-ör. Arra ügyel az állomásra kijelölt bizottmányi tag, hogy az állam tulajdonát képező mének minden tekintetben kellőleg elhelyezve és ellátva legyenek; különösen pedig:

a) Figyelemmel kíséri a község eljárását, meggyőződik arról: miként teljesíti a mének ellátása iránt vele kötött szerződés minden egyes pontját? kifogástalanok-e egészségi és tüzettségügyi szempontból a helyiségek? s kellő mennyiség és minőségben szolgáltatnak-e ki a takarmány- és élelmi czikkek? — Módot találand végre az olyan községekben, melyek a helyiséget nem engedik ingyen át, oda hatni, hogy az állomának ez irányú költségei a mult évi 16,608. számú utasítás 9-ik pontja értelmében talán némi csekély pótlételek fizetésével a fedezett kanczák tulajdonosai által viseltessenek.

Ha a fent jelölt teendők közül oly nehézség merülne fel, melyet a község elhárítani vonakodnék, hatalmában áll az állomás felügyelőnek, mint a közvetve vagy közvetlenül a megye által alakított és támogatni ígért lötenyész bizottmányi tagjának: az illető szolgabíró vagy egyéb illetékes megyei tisztviselő hivatalos közvetítését igénybe venni.

b) Ellenőrizi a mének mellé rendelt legénység eljárását, egy tenyésztési, mint kezelési szempontból; felügyel arra, hogy a mének rendjén túl igénybe ne vétessenek, hogy rendszeren és tisztán tartassanak, s hogy a takarmányozás körül semmi visszaélés vagy részrehajlás ne történnék.

Ha az állomásvezető altiszt vagy a melléje rendelt legénység eljárása körül a fentebbi tekintetben bármilyen rendellenességet tapasztalna az állomás felügyelő úgy az állomásvezető altisztot arra figyelmezteti, vagy sérelmét a minden állomáson szabályszerűen meglévő panaszkönyvben följegyezi. Oly esetekben azonban hol a kérdéses mulasztás vagy visszaélés fontossága rögtöni intézkedést igényel, az illető teleposztály parancsnoksága értesítendő a dolgot állásáról.

Az illető méneskarbeli katonai közegek az állomás felügyelő működési köréről értesítettvén, oda utasítatnak, hogy az emlitett felügyelő részéről veendő figyelmeztetések képest a szükséges intézkedéseket esetről esetre haladéktalanul megtegyék.

A méhek telettetéséről.

A méhek telettetését az idén nagy gondal kell eszközölni, mivel a kedvező tavasz miatt sok volt a raj és az esős nyár miatt nem láthatták el magukat kellőleg télrevalóval. A méhésznek tehát a ki nem akarja magát károsodásnak kitenni e következőkre kell ügyelni. Minden kitelettetésre szánt kast szorgosan megvizsgáljon, vajlon van-e eieég élleme, mert a késői rajok nem igen láthatták el magukat. Minden társaságnak kell 4—5 kilogr. mézének lenni, hogy télen át tavaszig megélhessen; s melyekben nincs ennyi azt a kast öszszel etetni kell addig, míg azt nem sejtjük, hogy készlete elég lesz tavaszig. Etetésre száraz czukrot nem szabad használni, hanem annyi czukrot kell vizben fölolvasztani, a mennyit a czukor beiszik; ha pedig mézet használnak, a mézesedényt meleg vízbe kell tenni, hogy az folyékony legyen.

Ha a gyöngébbeket nem akarjuk külön etetni: akkor egyesítsük más kassal, melynek sok a méze s kevés a népe, a mit nehézség nélkül végezhetünk, ha egyesítés előtt az egyik királynét eltávolítjuk.

Télre a kijáró lukat el kell zárni oly szükre, hogy azon egér ne hatolhasson be. A ki mást is akar tenni, az a kasokat melegtartó tárgyakkal betakarhatja; de úgy, hogy a kijáró lyuk fedetlen maradjon, mert ha az elzáratik, a méhek nyugtalankodnak s addig zsonognak, míg meg nem döglenek. Arra azonban ügyelni kell, hogy a kijáró lyukakra a nap ne süssön s a szél ne hasson. Ha a méhészgazda ezen néhány szabályt megtartja: akkor méhei miatt egész télen át ne aggódjék, csak, ha az idő melegezni kezd, a mikor a méhek kikiszállnak: akkor ügyeljen jobban reájok. P. L.

Színház.

Hétfőn, nov. 11-én adatott: „Márványhölgyek.“ Eleven francia szimű, mely összehasonlítja a multat a jelennel. Színészeink kitünőleg játszottak s nagy élvezetből esett el, a ki jelen nem volt.

Kedden, nov. 12-én adatott: „XXII. Cactus.“ bohózatos operette, melyben Kandy volt az oroszlanrész, hanem mulatott is a csekély közönség. — Ezt megelőzte: „Az egyetlen leány.“ Két felvonásos francia vígjáték. Békeffy, Toldy, Kendy, Izsó, Ferenczy kitünően játszottak. A nőszerepek szinte jó kezekben voltak.

Szerda, november 13-án: „Egy rossz ember.“ vígjáték adatott csaknem üres ház előtt, s ha ilyenkor a színész kedvetlenül játszik nem az ő oka. A pap is tűz nélkül prédikál, ha kong a templom s egykét vén asszony szunyokál a sarkokban.

a megye a járási gyelmez a járási nem jelek 2 fr

mérnök 30 éven lomba h Budapestése a pgye egy férfiúvá távozik melyre buzzalm Józsefne kívánna

jának é gyeletes (szerdán zirc-czi gyászi a kör t rősmarty

Hugó, nevért R

Dr. Czoste a h is érdek

hires kö rendi sz fejérvári nyelvet ü ott kato lönben

föl oly áldozata

sitva le hogy a anyyiva kező es meg raj

mérnök sunk eg szonyt.

területe születe kívül I egén. halt ös halottal lete tel

közked lesz me ma“ n nagy fo mid a

javára az 1848 czy I nyoztal

állomás A taní bizotts

ben az szepter foglyok 51 sze ezen h szabad szabad letartó

hó 1-tő állomás vezte

beli ho megye

évi no ülést t

zül, ki kedde vetelül domása nélkül levén, ovináb tattak.

adó fej october folyt b

emberő Öngyill esete le magát borforra elhalt 6 mult 2.

adakoz

— **A megyei közigazgatási bizottság** a megyei tanterület panaszra folytatott utasítás a járási szolgabírákat, hogy a tanítókat figyelmeztessék, miszerint azon tanítókat, kik a járási központi tanterületi ülésen meg nem jelennek s elmaradásukat nem igazolják 2 frt. bírságban fogják elmarasztalni.

— **Barnaffy Balázs** megyei tiszt. főmérnök s az Ercsi uradalom építész-mérnöke 30 éven tett jeles szolgálatai után nyugalmába helyezteté magát, lakását Ercsiből Budapestre helyezvén át. Nyilvános működése a politikai s társadalmi téren őt a megye egyik legnépszerűbb s közkedvességű férfivá tette. Midőn a megyétől s Ercsiből távozni kívánt, az ottani lakosoktól, melyre emlékeztet azon emlék is, melyet buzgalma s önzetlensége emelt b. Eötvös Józsefnek. Hosszu életet, boldog öreg kort kívánnak neki búcsuzó ismerősei.

— **Vörösmarty Mihály** halálhírei napjának évfordulója alkalmából az eddigi kegyeletet szokást fenntartva folyó hó 20-án (szerdán) reggeli 8 órakor, a főtiszt. zircz-csiszterci rend helybeli templomában gyászisteni-tiszteletet fog tartatni, melyre a kör t. tagjait tisztelettel meghívja a „Vörösmarty-kör“ igazgatósága.

— **Névmagyarosítás.** Dr. Rosenthal Hugó, uradalmi és körörsor ur vezetéknévét Rónay-ra változtatta.

— **A Budapesti lehozott Corvinákat** Dr. Csabó Béla felkérés folytán, vasárnap este a helybeli apáca zárda növendékeinek is érdekes magyarázatával együtt bemutatta.

— **Az újonnan megszerzett Bosznia** egyik híres költője Martics György Ferencz-rendi szerzetes, ki 1840—44-ben a székelyfejevári semináriumban tanult. A magyar nyelvet teljesen bírja, Szerajevóban lakik s ott katonákkal magyarul beszélt. A fejeváriak közül többekről tudakozódott. Különben ő az occupationának nagy barátja.

— **Ercsiben** a roncsoló toroklob lépett föl oly mérvben, hogy nov. 13-án három áldozata vitették ki a sarkterbe.

— **A megyei tanterület tagjai** utasítva lettek a közigazgatási bizottság által, hogy a tagdíjakat december 1-ső napjáig annyival is inkább befizessék, mert ellenkező esetben végrehajtás utján vétetik az meg rajtok.

— **Esküvő.** Kovács Lajos fiatal mérnök e hó 14-én vezeté oltárhoz városunk egyik szépét Bruny Kala Ida kisaszonnyot. Áldás legyen frigyükön.

— **Népesedési mozgalom.** Fejérmegye területén október hóban házassodott 32 pár; született házasságból 692 egyén; házasságon kívül 16; holtan 13, ikerpár 4, összesen 8 egyén. A születettek összes száma 729. Meghalt összesen 660; halva született 13. A halottak összes száma 673. A születettek többete tehát 56 a halottak felett.

— **Jutalomjáték.** Kendy Gusztáv közkedvességű színész jutalomjátéka kedden lesz megtartva. Előadatik „Figaro lakodalma“ nevezetű vígjáték, mely a francia nagy forradalom idejéből való. Mind a darab, mid a jutalmazandó pártalást érdemel.

— **A fejérmegyei és városi régiséggyűjtő** javára Kubik Ferencz 1 drb. bankót az 1848/49. évi szabadságharcból, Rohonczy István 3 drb. régi könyvet adományoztak. Fogadják ezért az egyet köszönetét.

— **Az óbarok tanító megszökvén,** ezen állomás betöltése közelebb fog megtörténni. A tanító választásra Berger József megyei bizottsági tag küldetett ki.

— **A székelyfejevári központi börtönben** az october havi állapot következő volt: szeptember hó végén letartóztatva maradt foglyok és rabok létszáma october hóban 51 személylyal szaporodván, tehát a létszám ezen hóban 124 egyén, kik közül részint szabadlábra, részint a hó folytán végleg szabadult 30 egyén, e szerint october 31-én letartóztatva volt összesen 94 egyén.

— **A honvédelmi miniszter** f. évi nov. hó 1-től számítandó ranggal, a szabadságot állományban honvéd segédlelkészé kinevezte Nemcsits Ferencz 65-ik zászlóaljbeli honvédet és a székelyfejevári egyházmegyéhez tartozó nagy-lángi r. k. lelkeszt.

— **A megyei állandó választmány** f. évi novemb. 23-án a megyeház kistermében ülést tart, melynek több fontos tárgya is lesz.

— **Herczogovinában** levő katonáink közül, kik először vonultak be Herczogovinába, kedden este 700 ember jött meg. Megjövételükről lakosságunknak nem lévén tudomása, a derek katonákat minden ovató nélkül fogadtak. Ezek a régebbi korosztályok lévén, még közülük sok maradt Herczogovinában; a megjöttök azonnal hazabocsájtattak.

— **Fejérmegye területén** october hóban adó fejében befolyt 85,652 frt., a mult év october havában azonban 22,836 frttal több folyt be.

— **A megye területén** gyilkosság vagy emberölés október hóban nem fordult elő. Öngyilkosságnak vagy hirtelen halálnak 11 esete lett bejelentve: és pedig: agyonlötötte magát 1; székér által agyonnyomtatott 1; borforrás alkalmával, szénsav mérgezés által elhalt 6; vízbefuladt 1; hirtelen halállal ki-mult 2.

— **Az erczi b. Eötvös-emlék** javára adakoztak: a nagy-kanizsai hitközség 20

frtot, Ludaics Miksa 10 frtot, Fejérmegyei tanterület 50 frtot.

— **A megye területén** levő összes postahivatalok a hivatalos óráknak a helyiségben levő kifüggesztése s azoknak a posta-hivatalnokok által való pontos betöltésére utasították a megyei közigazgatási bizottság által, miután panaszok fordultak elő a hivatalos órák be nem tartásá miatt.

— **Öngyilkosság.** Polczer Ferencz helybeli lakos e hó 12-én Komáromnál a Dunába ugrott s a hullámok közt lelte halálát. Öngyilkosságát zilált anyagi viszonyai okozták, érzékeny levelekben búcsuzott el hozzátartozóitól.

— **Rendőri hír.** Boross N. hentes egy bátaszéki születésű Jellasiák Bakát, ki közelebb tért meg Boszniából, minden ok nélkül, a mint ez a korcsmából kilépett, egy késsel oly veszeléyesen megszurta, hogy felgyógyulásához kevés a remény. A tettes le-tartóztatott, különben ő már büntényben többször elítélve volt.

— **A delegátói tagjainak** ő. Felsege általi fogadása igen fényes volt. Ő Felsege a magyar delegátói minden tagjával társalgott s Román Miron metropolitától magyarul kérdezősködött a legutóbbi román kongresszusról. Wahrmanntól azt kérde, hogy mióta delegátus? „Tíz éve“ — volt a felelet. „Tehát teljes szolgálattal idős“ — mondá ő Felsege Pulszky Agost és Markus István, mint újonnan kinevezett főhadnagyok uniformisban jelentek meg s velők ő Felsege hosszasan társalgott. Pulszky reményét fejezé ki, hogy katonai minőségében is fog még alkalmat találni ő Felsegének szolgálatot tenni, mire ő Felsege azt válaszolá, hogy azt nem remélni, hanem attól félni kell. Herbszt ő Felsege feltűnő hidegen fogadá néhányszó szót hozzá s választás sem várva be, távozott.

— **Küldöttség Herczogovinából.** Szombaton este érkezett Mostárból Bécsbe az a küldöttség, mely közelebb a magyar fővárosba is eljő. 24, különféle felekezeti tagból áll; közöttük van a mostári két püspök, lelkészek és imások, volt török hivatalnokok, több bég s az alsóbb néposztály képviselői. A küldöttséget a déli vaspálya háznál Demelics de Panjova udvari titkár ünnepélyesen fogadta és a készenálló kocsiokon a „Gran Hôtel“-be vezette, hol egész sor nép várta már a megérkezett herczogovinai vendégeket. Kevésell a megérkezés után, azonnal a fényesen kivilágított vendéglő nagy tereben gyűltek össze vacsorára, — melytől csak éjjel felé tudtak megválni. Igen vigan mulatoztak; nagyon tetszett nekik az egész helyiség, nem kevésbé a gazdag lakoma. A 24 herczogovinai vendég el volt ragadtatva az ünnepélyes fogadás miatt s örömlőket fejezték ki, hogy pár napig Bécsben időzhetnek. A főudvarmesteri hivatal gondoskodott, hogy jól találják magukat s azonkívül, hogy a burgot s a schönbrunni kastélyt is megmutatják nekik, a színházakba is elvezetik. Ez utóbbi czéltől 5 páholyt tartanak számukra készen.

— **Választási mozgalom.** Jókai Mórt az orsz. képviselői mandátummal — mint a „Gy-r“ biztos forrásból értesül — három kerületből kinálták meg, u. m. a jakóhalmiból, a makóiból és selmecziből. Ez utóbbi helyen minden valószínűség szerint nem lesz ellenjelöltje. Azonban, hogy melyik kerületben fogadják el a jelöltséget, az iránt még kötelező ígéretet nem tett.

— **A képviselőházban** nemcsak minden egyes párt fog külön felirati javaslatot előterjesztani, hanem Polit képviselő is készül ily javaslatot benyújtására.

— **Hír szerint** diplomatai körökben a legkomolyabban foglalkoznak gróf Andrássy Gyula herczogitásával, míg báró Philippovics grófi rangot kapna.

— **Beck altábornagy** titkos küldetése. Közölték a lapok, hogy Beck altábornagy külön küldetésben Boszniába utazott, hogy a királynak jelentést tegyen az ottani állapotokról. Ma a „Berliner D. Montagsblatt“ titkos küldetéséről beszélt s elmondja a következőket: „Philippovics boszniai főparancsnok nyílt férfiú. Politikai tekintetben Philippovics azon nézetben van, hogy Horvátországot és Szlavóniát el kellene különíteni Magyarországtól s egyesíteni Dalmáciával, úgy hogy monarchiánkban dualismus és nem dualismus lesz. E nézetében még jobban megerősíti Bosznia és Herczogovina occupációját. — Természetesen Dalmáciához és Horvátországhoz akar né csatolni e tartományokat, e czéltől vitt le horvát hivatalnokokat, Bécs ellenére horvát nyelven adatta ki a hivatalos lapot és környezetének egész nyíltan beszélt a dualismusról. Erről csakhamar tudomást szerzett a magyar kormány, mire Andrássy kidolgoztatta Bosznia politikai szervezésének tervét, mely nem igen felelt meg Philippovics tervének. — Sőt Tisza a kormány nevében kijelentette, hogy csak egy biztosított Andrássy politikájának többségét, ha Philippovics haladéktalanul hazahívatik. Tisza ez erélyes nyilatkozata hatott. Miután Bécsben a magyarokat sem akarták elkedvelteni, Philippovicsot sem megbántani, az utóbbit hazahívták ugyan, de a király bizalmas embere Beck altábornagy által. A magyarok azt is követelték, hogy Bosznia katonai kormányzója egy magyar tábornok nevezessék ki, de már

ezt el nem érhették, mert Philippovics helyébe Württemberg herczeg lép. Eddig a „B. Montagsblatt“ — Természetes, hogy a közleményért őt illeti a felelőség.

— **Szaporodik a kiadás.** Károly román fejedelem a napokban fogadta újonnan kinevezett követünket gróf Hoyost, hogy megbízólevelét átvegye. A fogadtatás a legünnepélyesebb volt. Gróf Hoyos s az egész követvási személyzet két udvari kocsiában vitetett Filitis herczeg a fejedelem szárnysegéde által a követvási palotába s onnan a fejedelmi lakba, a hol az összes katonai s világi méltóságok által fogadtatván, a fejedelem elé vezetett. Az udvaron díszörség volt felállítva, mely a követ érkezése s távozásakor zene mellett tisztelgett.

— **Budapestre** török főkonzulknak Feridum Bey Cramil basa fia nevezetett ki s a napokban el is foglalta állását. Feridum Bey fiatal s európaig mivelt férfiú.

— **Rejtélyes eltűnés.** Perczel Mór honvédtábornok 22 éves leánya — mint egy német lapban olvasható — néhány nap előtt a szülői házból nyomtalanul eltűnt s minden keresés daczára eddig fel nem találtatott.

— **Pimasz főnök.** Szikszórol írják a „Hon“-nak, hogy az ottani zsidógyülekezeti főnök, meglátogatván az iskolát, azon kérdést intézte a tanítóhoz, hány órát tanít hetekint? „A törvényszabta 25 órát“ — lön a felelet. Erre a főnök elkezdte a tanítót szidni, csaló, zsványynak nevezte a tanulókat előtt. Ez aztán érti a nevelés mesterségét.

— **Gróf Suwaloff,** az orosz kancellár-jelölt Bécsből 12-én Budapestre érkezett és az „Európába“ szállt. — Kisérletében volt unokáocse és Taticheff udvari titkár. A nagy követre már meghívó várt az udvari ebédre. Délelőtt 11 órakor meglátogatta gr. Andrássy külügyminisztert, a kívül értekezletet tartott. Ezen értekezletben, mely közel 3 óráig tartott, báró Orczy is résztvett. — Gróf Suwaloff ez alkalommal magyar díszegyenruhát viselt.

— **Bosznia politikai közigazgatásának** szervezése folyamatban van. Eddigelé a városok és nagyobb helységek képvisellete ezen képviseletnek hatásköre van megállapítva. — Egy, az általános közigazgatási szervezetre vonatkozó javaslat Bécsbe küldetett. E tervezetben az eddig főállott mohamedán törvények és az ország s népfajok igényei tekintetbe vannak véve. Bosznia és Herczogovina összesen hat: a szerajevói, mostári, travniki, banyalukai, bihácsi és zvoníki kerületre és 47 járásra osztatnék föl. Föl fogának állítani járás és kerületi bíróságok és Szerajevóban egy másodfoku törvényszék. Az eddigi mohamedán hivatalnokokra a mennyiben képzettség és erkölcs tekintetében képesítvük — a hivatalok betöltésénél tekintettel lesznek. Járási és kerületi főtisztek azonban osztrák-magyarok lesznek. Az idei tized egy millió forintra fog rugni.

— **Boszniába.** Bródból írják, hogy eddig mintegy 8000 polgári egyén ment Boszniába, közöttük 5000 magyarországi; a legnagyobb része napszámos munkás. Legtöbbnyire Baranyából valók az átmenők; Pécs adja a főkontingent, a többiek olasz munkások. Különösen kézműveseknek: cipész, kovács s bognárnak nyílik kereseti forrás Boszniában.

— **Ő Felsege hadseregé** Beck altábornagy Szerajevóban Hadsí Loját meglátogatta és így szólt hozzá: „A császár megbízott, hogy kérdezzek meg, nem kérsz-e kegyelmet.“ Hadsí Loját annyira meglepte és elfogódott tette ez a látogatás, valamint az auditor jelenléte is, a ki mindig demprimáló hatást tesz rá, hogy alig tudott válaszolni. Még a kérdő ismétlése után is csak könnyeit hullatta. Beck erre távozott a czellából. Az egyik tábornok azonban ott maradt és kérdezte Hadsí Loját, hogy miért nem válaszol a császár főhadsegédének; és most azt mon-dotta, hogy nagyon meg volt hatva, — de most már válaszolna. — Ertesülve erről Beck, még egyszer a czellába ment és ismételte kérését. Ekkor így szólt Hadsí Loja: „Kegyelmet kérek a magam, feleségem és három gyermekem számára.“ — Beck további kérdésére: „mit tennél ha visszanyernéd szabadságod?“ lelkesülten mondotta Hadsí Loja: „a hegyek közé mennék barátimhoz és megmondanám nekik, hogy minő jó, nemes-szívű emberek vagytok ti, minő rosszul tet-tünk, hogy ellenetek fegyvert ragadtunk.“ E szavakat oly őszintén és szívből mondta, hogy nagy hatást tettek a jelenet tanúira.

— **Az ezred kutyája.** Több Boszniából visszatért Este-ezredbeli vitéz beszéli, hogy midőn ezen ezred először lépte át Bosznia határát, egy nagy fekete kutya csatlakozott hozzá. A hűséges eb rendkívüli ragaszkodást tanusított az ezred iránt, oly annyira, hogy elkísérte mindenfelé és részt vett minden ütközetben. A hű állat csakhamar az egész ezred kedvenczévé vált és a katonák elnevezték az ezred kutyájának. Most, midőn az ezred visszatért, a kutyát is hazahozták és a hű állat jelenleg az ezred egyik századosának képezi birtokát, kinél az átél v-szontagságokért a béke nyugalmát élvezi.

— **Téli dinnye.** A biharmegyei gazdasági egyesület telepén oly dinnyéket termesztettek, melyeket el kell rakni s azok az állásban érnek meg. Karácsonig, sőt tovább is elállnak. A dinnyék magjából jutányos áron lehet kapni Nagyváradon az egyesületnél.

— **Egy zacskó aranyért.** A zvoníki kerületben levő tavnoi kolostor és templom újjaépítése véget, melyet a törökök két évvel ezelőtt kifosztottak s környékével együtt felgyújtottak, az utóbbi napokban folyamodás érkezett a II. hadsereg főparancsnok-ságához, a folyamodást a helység vénei vitték el Szerajevoba, egy arannyal töltött zacskó kíséretében. Azt hitték, hogy — török szokás szerint — ajándékkal kell kieszközölni az építési engedélyt. Mennyire csodálkoztak és megörültek azonban, midőn a kért építési engedélyt megkapták azzal a megjegyzéssel, hogy csak vigyék haza a zacskót s tartalmát fordítsák a templom építésére.

— **Megmérgezte férjét** egy debreczeni asszony. A férj már azóta meg is halt, az asszony börtönben várja büntetését. Különben sohasem volt jó életük. Czívódtak, veszekedtek mindig, mikor néhány héval ezelőtt a férjét behívták katonai szolgálatra. Az asszony sirt, zokogott, hogy a szerencsétlen férj szinte elhitte, hogy őt a felesége szereti. Szóval, keserves volt a vallás. De hát csak megtörtént. Sőt a mit az asszony nem kívánt, az is megesett: a férj vitézül végig küzdötte a háborut s haza jött, az ő kedves feleségéhez, ki eltávozta óta minden nap égő vágygyl vártá halála híret. — Az asszony aztán, hogy mégis változtasson valamit a dolgokon, mintegy két hétig kisebb nagyobb méreg adagokat tett férje ételébe, míg aztán csakugyan megölte. — A bünt azonban megtudták, s az asszony közelebb bírái elé kerül.

— **Gyilkos őrmester.** Orosz József, 36. gyalodezredbeli katonáról, egy nagyvárad polgár fiáról szülővárosában az a hír terjedt el, hogy Szerajevóban agyonlötötte magát. Most azonban a szegény szülők megkapták fiok szerencsétlen sorsáról a leleplezést. Szeptember 20-án vette az ezred a parancsot, hogy másnap ütközetbe kell mennie; néhány század Szerajevóban maradt a tábori pénztár őrizete végett. Ezek között volt Orosz József is, kit őrmestere megbízott, hogy bevásárlásokat tegyen, mit Orosz teljesített is: azonban az őrmester, — ki különben hadnagyi rangról lett degredálva, — megdorgálta az ifjút, a ki könnyelműen visszafel-selt, mire az őrmester neki bősziüve, fegyvert ragadtott s az előtte állott egy lövéssel leteríté. Orosz azonnal meghalt s gyilkosa megszökött az ezredtől — így írja a „Szabadság.“

Gabona-ár november 13-án.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	8	20	7	70	7	40
Kétszeres	6	20	6	10	6	—
Rozs	5	80	5	60	5	40
Arpa	5	30	5	—	4	70
Zab	5	50	5	40	5	20
Kukoricza	5	40	5	30	5	20

Felelős szerkesztő: Boross Mihály.

Hirdetések.

ELAJÁNDÉKOZZUK
az alatt jegyzett mindenkinek hasznos háztárszerek, kávé- és evőkanalak s evőszakékokat stb.

Megbízattunk a britannia-ezüst-gyár esődtömeg-gondnoka által: **ajándékoz-nánk el** a nálunk raktározottott britannia-ezüst tárgyakat, ha annak készitési ára egy negyedét s a szállítási összeget a megajándékozott megtéríti.

Ha tehát az alatt kitett árakat, melyek csak a szállítási-díjat Angolországból Bécsig s a készitési ár egy negyedrészt képezik — az illető előre beküldi; következő árakat kapja meg

INGYEN

6 db britannia-ezüst étkanál, úgy hozzá 6 kávékanál, melyek előbbi ára 6 frt. most **1.95**

6 „ britannia-ezüst asztali kés angol pengével, továbbá 6 olyan villa, előbb 9 frt. most **3.25**

6 „ kávémerő nehézmű előbb 3 frt., most csak **— .85**

6 „ levesmerő legnehézebb minőségű, előbb 4 frt. most **1.25**

Továbbá: Elegans gyertyatartók, párja 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; tálcák 50, 75, 80, 1.—; kávé-és theakannák 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; czukoresztető 35, 50, 80, 1.—; czukordoboz 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; czukorszóró 25, 40, 75, 90, 1.—; ecset- és olajtartók 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.—; vajbődényök 75, 95, 1.70, 2.80, 3.25, 4 frt. és még több számos tárgyak.

Különösen figyelemreméltók:
6 db asztali kés, finom ezüst, angol pengével; 6 db villa, ugyanoly finomságú; 6 db finom evőkanal; 6 db finom kávékanal; összesen **e 24 darabot**, mely előbb 15 frtba került most **4.60** krért adjuk.

Mind e finom britannia-ezüst tárgyakért **15 évig jótállunk.** Mindenki igyekezzék tehát megrendeléseit minél előbb észközölni, mert a rémitő olcsó áru tárgyak hamar elfogyhatnak.

Megrendeléseket az osztrák-magyarországi egyedüli forrátkába tessék intézni, melynek czíme: **General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken**
BLAU & KANN,
Wien, I., Elisabethstrasse 6.

Székesfehérvári légszuszítási-társulat.

Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe kitünő minőségű

**ostrai
kőszén-coaksunkat,**

mely mint fűtési anyag körülbelül kétszer annyi mennyiségű
kőszénnek felel meg.

Arak: 500 kilogrammon felül 50 klg. = 1 vámmázsa 50 kr.
500 kilogrammon alól 50 klg. = 1 vámmázsa 60 kr.

Bérleti hirdetés.

Melyszerint Fejérmegye tek. árvaszékének, mint zárgondnoki hatóságnak 1878. augusztus hó 2-án 3772. sz. a. kelt engedélye alapján közhírre tétetik, hogy Jankovich Gyula cs. kir. kamarás ur záros tömegét haszonélvezetileg, — gyermekcigit pedig tulajdonjogilag illető, Fejérmegyében Adony gőzhajói állomástól 1 1/2 órányira fekvő, a sismándi telekjegyzőkönyv 1-ső lapján, feljegyezve levő 1540^{5000/1600} catastralis holdból álló pusztá felső-sismándi birtok 1879. szept. 29-től, a következő főbb pontozatok előleges közlése mellett haszonbérbe adatik.

1) A bérleti idő 1879. szept. 29-kén kezdődik s hat egymásután következő éven át tart 1885. szeptember 29-ig bezárólag.

2) A bérlet köteles az árverés megkezdésekor 1878. év december 14-én a zárhatóságilag megállapított 13,000 frt. évi bérleti összeg felét ovadéku készpénzben letenni, avagy a zárt ajánlatok mellé becsatolni, mely zárt ajánlat benyújtandó Fejérmegye árvaszékéhez 1878. év decz. 12-én d. u. 5 óráig, melynek 5% kamatját a bérlet kezdetől a letévő élvezze a mennyiben mint legtöbbet ígérő részére a bérlet gyám- s zárhatóságilag átadatik s a bérleti összeget félévenként mindenkor előlegesen fizetni, az épületeket pedig leltár szerint átvéve s azt a haszonbérlet átvételkoriban és állapotban átadni, tűzkár ellen biztosítani, a többi zárt ajánlatok a pénzzel együtt visszaadandók.

3) Az állami, községi és mindennemű adót és szolgálmányt, ugy a bérleti szerződés utáni százalékot a bérlet köteles fizetni, valamint a bérlet átadásával járó költségeket is.

4) Köteles a bérlet a birtokot a megfelelő ugarozási rendszer szerint kezelni, trágyázni; de albérlétebe adni szabad nem lesz.

5) Köteles a bérlet a bérlet utolsó éve második felében a tulajdonos vagy új bérlőnek az őszi alá a szántást megengedni.

6) A birtok terménnyiségeért semmiféle felelőséget a zárgondnokság el nem vállal, valamint elemi, vagy bármiféle csapásért bérleengedést a bérlőnek nem biztosíthat és nem adhat.

7) Árverezési napul a helyszínére kitűzetik 1878. évi december 14-ének délelőtti 10 órája olyké, hogy akkor a törvényes határidő beírása mellett a nyilvános árverésről felveendő jegyzőkönyv bezáratik és a zárt ajánlatok felbontatván, az összes ügyiratok Fejérmegye árvaszéke mint gyám- és zárhatóság elé lesznek jóváhagyás végett beterjesztendők. — A bérleti kívánók tehát felhivatnak, hogy a helyszínén jelenjenek meg, — vagy zárt ajánlataikat a bérleti évi 13000 frt. összeg felét, fővárosi takarékpénztári, vagy iparbank könyvecskében, vagy készpénzben ovadéku mellékeljék s a fentkitűzött határidőben nyujtsák be az árvaszékhez, — mert azontúl ajánlataik figyelembe nem vétetnek.

Az árverezés megtörténte s az ajánlatok megvizsgálása után az árvaszék által teendő jóváhagyás folytán fog az illetővel a szabályszerű bérleti szerződés, az itt irt pontozatok s az eddigi haszonbéri feltételek értelmében a zárgondnoki hatóság jóváhagyásának fentartása mellett megkötetni s a bérletbe annak idejében zárhatóságilag bevezettetni fog.

Kelt Fejérmegye árvaszékének 1878. évi november hó 7-én tartott üléséből.

Rozgonyi György,
árvaszéki elnök.

Klöner Péter, kiadó-tulajdonos.

Bérbeadás.

A helybeli görög n. egyezsült templom tulajdonához tartozó négy buzaöld és két rét egy vagy több évre, — egyenkint vagy együttesen azonnal bérbe adandók.

Kik ezen földeket bérbe venni kívánják — jelentsék magukat alulirotnál.

Kelt Sz.-Fejérvárott, 1878. nov. 15.

Turják János,
egyházi gondnok.

Kriegsmedaillen

samt Band, per Stück 75 Kreuzer. Bei grösserer Abnahmen entsprechenden Rabatt! Uniformsorten u. Uniformkleider jeder Art billigst. — Uniformirungsanstalt zur „Kriegsmedaille.“

WIEN, Mariahilfstrasse 22.
BUDAPEST, KARLSKASERNE.

4 goldene Medaillen.
Liebig's
Company's Fleisch-Extract
aus FRA-Y-BIENTOS (Süd-Amerike).
Nur ächt wenn die Etiquette eines jeden Topfes nebenstehenden Namenszug in blauer Farbe trägt.
haben: Zu bei Anton Lichtnecker, Mor Reichard & Comp. und den Apotheker Broszman Elek in Stuhlweissenburg.
Ferner zu haben bei: Th. Gutthard Sohn in Vespriem.

NEHÉZKÓRT
(Fallsucht)
és minden más idegbajt
levélig orvosol:
Dr. KILLISCH
Specialista Drezdában (Neustadt).
Eddig több mint 11000 betegét gyógyított.

Mindenféle fogfájást,
ha a fogak lyukasak, vagy megromlottak, azonnal megszüntet a híres
Indiai fogkivonat,
melynek kitünő volta miatt egy családban sem szabadna hiányoznia.
Valódi minőségben 35 kros palackokban kapható: Székesfehérvárott
Diebálla György gyógyszerárában.

Nyujtsd a szerencsének kezét!
375,000 állami mark
vagy
218,000 o. é. frt.
főnyereményt
nyujt a legujabb nagy pénz kisorsolás, mely a magas kormány által engedélyezve és biztosítva van.
Az új terv előnyös beosztása akként van, hogy kevés hónap alatt 7 kisorsolásban **42600** nyereménynek bizonyosan ki kell jönni, s e között a 375,000 mark, vagy 218,750 forintos nyeremény is; továbbá:
1 Nyeremény Mark 250,000,
1 " " 125,000,
1 " " 80,000,
1 " " 60,000,
1 " " 50,000,
1 " " 40,000,
1 " " 36,000,
3 " " 30,000,
1 " " 25,000,
6 " " 20,000,
6 " " 15,000,
1 " " 12,000,
24 " " 10,000,
2 " " 8000,
31 " " 5000,
61 " " 4000,
304 " " 2000,
502 " " 1000,
621 " " 500,
675 " " 250,
22850 " " 138,
stb. stb. stb.

A húzás hivatalos napjai már rendszeren megállapítva lettek.

Ezen nyemény-húzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig:

1 egész ered. sorsjegy csak . . . 6 M. 3 1/2 frt.
1 fel " " " " . . . 3 M. 2 3/4 frt.
1 negyed " " " " . . . 1 1/2 M. 90 kr.

Minden hozzánk beküldött megbízások postaküldéssel, utalványozással, vagy anvéttel a legnagyobb pontossággal lesznek elintézve és minden megrendelt állampapírral ellátott eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.

A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játéktérrel szolgálunk ép ugyan minden húzás után a húzási-lajstromot kerületenl bérmentve megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal az állam felelősége mellett akár postailag, vagy számos összekötötteséink miatt általunk Osztrák Magyarország bármely nagyobb piacán is eszközölhetők.

Válatunkat mindig szerencse kísérte, — számtalanzor lőnek különféle főnyeremények az általunk eladottakból kihozva.

Egy ilyen a legszolidabb alapon nyugvó vállalatot az ember mindig a tömeges pártfogás reményében nyit meg, kérjük tehát, hogy a megbízásoknak mindenképeleget tehesünk, azokat mindenesetre november hó 30-ig beküldeni sziveskedjenek.

Kaufmann és Simon,
bank- és váltó-üzlete
HAMBURGban.

Vesz és elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket, kölcsönjegyeket stb.

U. I. Üzletünk iránti szives bizalmukat megköszönve, azt a jövőben is iparkodni fogunk megelégedésre kiérdemelni.
Fentebbi.

General-Depot
PAUL ECKARDT
Wien, III. Neumarkt 7.

Peter Moller's natureller MEDICINAL DORSCH LEBERTHRAN
frei von allen unangenehmen Gerüche und Gerüche
WASA u. ST. O. CAE. ORDENS in Anerkennung seiner Erfindung
ERSTE PREISE
LONDON 1864, WIEN 1873, PARIS 1889, STOCKHOLM 1896, MOSKAU 1872, SOULOGNE 1866

Moller's Thran, in dessen eigenen Fabriken an den Fangplätzen den Lofoten-Insel (Norwegen) aus frischen, ausgesuchten Lohern bereitet, ist von blaugelber natürlicher Farbe bei angenehmem olivenartigen Geschmack fast geruchlos und kann vermöge seiner leichten Verdaulichkeit selbst von dem schwächsten Magen vertragen werden.

Der Thran wird vom Fabrikanten selbst in Flaschen gefüllt und mit Original-Etiquette und Capsel versehen, ist daher das einzige Product seiner Art, bei welchem jede wie immer getartete Fälschung und Manipulation von Seite der Zwischenhändler ausgeschlossen wird; dem Consumenten wird somit eine erhöhte Garantie geboten, eine reines Naturproduct zu erhalten mit allen seinen ihm unspriglich innewohnenden heilenden Eigenschaften, die sich bei Krankheiten, wie: **Brust- und Lungenleiden, Scropheln, Drüsenkrankheiten, Schwächlichkeit etc.**, vorzüglich bewähren.

Um dem vom grossen Publicum gehegten Vorurtheile zu begangen, dass „brauner Thran“ medicinisch wirksamer sei als die blaugelben, sogenannten weissen Sorten, so empfehle die jeder Flasche beiliegende Abhandlung über Thran, seine Bereitung und Verfälschung einer geneigten Beachtung.

Ausstellung 1876 Philadelphia gegen sämtliche Concurrrenz der Welt der einzige erste Preis.

Zu beziehen durch alle renommirten Apotheken und Materialwaarenhandlungen der Monarchie.

General-Depot in Wien: Paul Eckardt, III. Neumarkt 7
Preis per Flasche Oe. W. fl. 1.

Depots in ALBA:
Diebálla György
Apotheker.

Üzlet-megnyitás.
Alólirott van szerencsém a t. közönségnek tudomására hozni, hogy **nádor-utca, Clama ur házában,** a Schlesinger és Társa-féle kereskedés átellenében
CZUKRÁSZDÁT nyitottam,
hol is különféle sütemények, u. m.: pozsonyi töltött-patkó, mandulás és gyermek kétszersült, esemege-kenyér (Kletzenbrod) és még nagyobb választékban thea és többféle sütemények, cukorkák, finom italok stb. a legizletesebben készítve és jutányos áron kaphatók.
Valamint helybeli és vidéki megrendeléseket is elfogadok, a legizletesebbeni elkészítettésért és a pontos kiszolgáltatásért kezeskedem.
Számos látogatásért esedezve és becses pártfogásába ajánlva, maradtam a t. közönség kész szolgálója
Nemesszegi Kálmán, cukrász.

Helyiség-változtatás.
Kaszárnya-utca, Györy-féle házban levő
asztalos-üzletemet
a szarka-utcai Prohászka-féle házba tettem át.
Midőn ezt a nagyérdemű közönséggel tudatni bátorkodom, ajánlom magam minden az
épület-, butor- s műasztalos szakmába vágó munkák pontos s jutányos elkészítésére.
Tisztelettel
Kőváry Ede,
épület- s butor-asztalos.